

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Apologia Pro Conscientiis infirmis, Sev Responsio Benigna Pro securitate dictaminis practici super certa probabilitate fundati

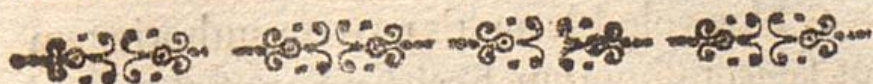
**Fibus, Bartholomaeus
Schweitzer, Johannes**

Coloniae, 1682

§. Septimus. Pars tertia & quarta minoris propositionis probatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39304

quandoque secuti fuerint sententiam minùs tutam
 & minùs probabilem, non esse eos impeccabiles:
 nobis autem non eorum facta, sed verba observa-
 da esse. Verùm, salvo meliori iudicio, magis de-
 cebat privatum Doctorem à sua sententia levi-
 bus & difflabilibus ratiunculis fulta recede-
 re, quàm tantæ imprudentiæ & temeritatis
 aut gravioris etiam flagitii sapientissimos & san-
 ctissimos istos Christi Vicarios condemnare,
 quibus comparati omnes simul Probabilioristæ,
 ne quidem quasi locustæ videbuntur. Ad ter-
 tium accedamus.

S. S E P T I M U S.

*Pars tertia & quarta minoris proposi-
 tionis probatur.*

- I. Emus nunc etiam Paternitati vestræ,
 legem probabilioristicam non esse
 tam arduam, tam observatu impos-
 sibilem, tam nocivam hominum ge-
 neri, in hac inprimis naturæ nostræ corruptione:
 demus reperiri omnia, quæ ad legem requirit sana
 Theologia & Jurisprudencia; at quamdiu tamen
 legis debita promulgatio facta non est, tamdiu lex
 non est juxta *D. Th.* & voluntas humana in posses-
 sione libertatis relinquenda est; cum in jure ipsius
 naturæ fundetur, quod *melior sit conditio possiden-
 tis.* Et

ris. Et in Physicis constat *incertis causis certos effectus tribui non posse*: & ut Germani ajunt: *Ungelegte Eyer geben ungewisse Küchlein*. Dico autem confidenter & sine formidine, evidenter nobis constare de non sufficiente factâ promulgatione legis probabilioristicæ, & sic demonstro: istius legis debita & sufficiens promulgatio facta non est, quam viri isti tot ac tales fatentur se nullibi posse reperire, tamen sine animi passione, sine præjudicio, sine partium studio jura omnia naturæ, scripturas, Ecclesiæ Canones, Decreta Pontificum, doctrinas Patrum diligentissimè perlustrârunt: atqui hoc fatentur, ut ex scriptis probabilistarum constat: ergo: quos simul omnes aut cœcitatatis aut perversitatis in judicando condemnare, non est viri prudentis. In hoc certè doctorum & sapientum omnium doctrina conspirat, quòd tanta conscientis hominum libertas concessa fuerit ab authore naturæ, ut nec infidelis damnandus sit peccati, qui nolit credere, nisi posteaquam credendorum ratio sufficienter fuerit exposita. Quantò igitur minùs erit condemnandus, qui nolit subjici legi vestræ tam intolerabili, nisi & latam & sufficienter promulgatam esse, meliùs & solidiùs probetis?

2. Ad hæc pag. 192. *dissert. tripl.* responderet Paternitas Vestra: *Qui dubitat, an lex de sequenda semper probabilioris & tutioris sit lata à Deo, illi sufficienter lex talis est promulgata: atqui opponens dubitat, &c.* Primò resp. majoris falsitatem con-

stare ex dictis. Libertas enim nostra manet in possessione, donec sufficiens facta esse legis promulgatio probetur. Unde invincibiliter ignorans legem probabilioristicam (quam demus cum suavi iugo Evangelii posse componi) potest sic aliquis argumentari: quamdiu non proponitur mihi sufficienter lex probabilioristica, tamdiu eam non constringor: atqui evidens est mihi legem probabilioristicam non sufficienter mihi proponi: ergo. Major convincit sobrium intellectum: minorem docet manifesta experientia in his, qui debitum examen præmiserunt, neque tamen legis lationem & promulgationem agnoscere potuerunt. Imò contrarium planè sequitur in propositione majori: quia si lex esset sufficienter promulgata, Doctores tot innumeri ac præstantissimi viri post inquisitionem veritatis adeò diligentem, deberent certificari de ea. Resp. secundò, negando minorem, & profiteor me scire, quòd debita promulgatio legis vestræ non sit facta: id enim sat evidenter concluditur ex assistentia Spiritus sancti promissa Ecclesiæ, qui non permisisset à tot retrò sæculis in principio Theologiæ moralis, tam universali & fundamentali, Ecclesiam adeò constanter & turpiter errare. Taceo de *jugo suavi*, quod non compatitur probabilioristicam vestram.

Idem aliter sic probo in forma strictiori: quia fieri non potest debita promulgatio, nisi aliqui saltem de ea fiant certi: atque nulli inveniuntur de ea certi; cum neque propositio hæc: datur lex probabi-

probabilioristica, sit principium primum, neque ex principio ullo per necessariam deductionem consequatur, neque ex ulla veritate revelata, aliâ-
veratione concludatur.

Si putet Paternitas Vestra ex principiis naturæ legem istam sufficienter deduci: cùm igitur juxta eandem Paternitatem Vestram non detur ignorantia invincibilis in lege naturali, fatendum erit, ut consequenter loquatur, omnino culpabilem fuisse innumerorum istorum Doctorum hallucinationem, idque ad peccatum mortale, quia error est in materia maximè gravi. Humana, humana inter homines loquamur, quæ intelligent Sapientes.

3. Instat: *si certum esset, non esse promulgatam legem probabilioristicam, ergo nec Pontifex posset unquam declarare, esse illicitum sequi opinionem minus probabilem, atqui potest declarare, ergo.* Resp. N. min. Neq; enim in potestate Pontificis est, imponere legem ullam populo Christiano, nisi suavem: *jugum enim Christi suave est, & onus leve.* Quando autem in dictatis posui: *Si fortè lex probabilioristica sit lata: accipio tò sit,* ut sæpè solet, *pro esset: ut fiat talis sensus: permisso etiam, quod aliquando promulgata fuisset lex ista, non posset tamè in hi stemporũ circumstantiis dici, quoad nos in præsentis obligandos, esse sufficienter promulgatam, posteaquam scilicet vestigia omnia promulgationis factæ periissent. Unde priusquam homines obligemus ad eam tenendam*

dam, exspectari oporteret declarationem Ecclesie. Citra hanc enim teneret doctrina D. Thomæ, quam §. I. c. I. adduximus.

4. Parsultima non indiget operosâ probatione. Quid sentiendum, prudenti & integro iudicio satis liquet ex testimoniis ipsorummet virorum doctorum ac timorum, fatentium, nihil scrupuli aut remorsus, quantum quidem attingit ad peccatum, solere se in conscientiis suis experiri, dum nolunt probabilioristicæ conformari. Dixi: quantum ad ad peccatum: quia experiuntur utique sæpè remorsum ex defectu abundantioris virtutis & perfectionis evangelicæ, ad quam Religiosi imprimis aspirare debent. Et hæc velut pro compendio allata sufficiant. Cùm Adversarii objecta ex autoritate & ratione tam copiosè adducta, dilucidè fuerint refutata, dabo iudicandum Lectori, quod æquitatis est.

